

Eleverne på Aalborg Handelsskole bliver ambassadører for den grønne omstilling

Artiklen er skrevet for den danske UNESCO-nationalkommission af journalist Uffe Westerberg

Foto: Aalborg Handelsskole

Rundt om på Danmarks flere end 60 erhvervsgymnasier og erhvervsskoler er en lille revolution i gang, der kan få afgørende betydning for, om regering og folketing kan realisere planen om, at Danmarks klimabelastning i 2030 er reduceret med 70 procent.

En forudsætning for at nå i mål er, at der uddannes titusinder af erhvervsstudenter og faglærte med de bæredygtige kompetencer, og at endnu flere – dem der allerede er på arbejdsmarkedet – bliver efteruddannet. Det påpeger organisationer som Dansk Energi og Dansk Industri.

Politikernes målsætning er, at mindst 30 procent af en årgang vælger en erhvervsuddannelse i 2030. Det kniber bare gevaldigt; i 2020 søgte kun 19,9 procent ind på en erhvervsuddannelse, og andelen er tilmed faldende.

Regering og Folketinget har her i 2021 fået øjnene op for, at uden elektrikere til at installere vindmøller og ladestandere til elbiler, handelsuddannede til at udarbejde bæredygtige business cases eller håndværkere til at bygge nyt og klimavenligt og til at klimaoptimere eksisterende bygninger, så kommer den grønne omstilling til at vare længere. Det er en kæmpemæssig udfordring, der kan tage pusten fra de fleste, men ikke erhvervsuddannelserne, der er langt i at styrke bæredygtige kompetencer.

Foreningen Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) har længe arbejdet på at gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive og deres svende og studenter til ambassadører for den grønne omstilling. Et af redskaberne er et partnerskab mellem DEG og UNESCO's danske nationalkommission.

Vicedirektør Nina Olsen, der i DEG's medlemskreds er kendt som en af ildsjælene bag foreningens grønne dagsorden, siger, at en ” *praktisk indgang er de faglærtes betydning for en bæredygtig udvikling. Uden faglærte ingen grøn omstilling. Og uden efteruddannelse af dagens ”fossile” faglærte og ufaglærte sikrer man ikke, at de har et bæredygtigt livsgrundlag i fremtiden.*”

Konkret har 18 af DEG's medlemmer allerede valgt at blive Verdensmålsskoler, som er godkendt af FN's organisation for bl.a. uddannelse, UNESCO. Skolerne forpligter sig til at arbejde med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling i deres daglige drift og undervisning.

For os handler det både om et langsigtet samfundssyn, hvor vi ser på helheden, og om det nære: at skaffe elever i fremtiden, siger Nina Olsen. - Der har UNESCO-brandet en positiv effekt. Det er et kvalitetstempel, som signalerer, at dette her ikke bare er en fiks idé, vi har fundet på i foreningen, men er en del af noget meget større.

Budskabet fra DEG til medlemmerne er derfor, at det er verdensmålene, man skal lade sig styre af i undervisningen. De er vigtige både for den konkrete uddannelse og for elevernes almene dannelse.

Vi skal alle have viden og færdigheder for at kunne fremme bæredygtig udvikling og handle som globale medborgere. Det er en opgave for vores skoler at understøtte de unge i, at det nytter at gøre noget, siger Nina Olsen.

MR: Verdensmål i praksis

Spørger man i DEG's sekretariat kan chefkonsulent Stine Sund Hald nævne mange skoler, der allerede er i gang med den grønne omstilling. Et godt eksempel, siger hun, er Aalborg Handelsskole, som har inddraget verdensmål og bæredygtighed i både almene og merkantile fag.

Aalborg Handelsskole er en traditionsrig institution fra 1875, men et kæmpestort banner på facaden af HHX-afdelingen i Limfjordsbyens centrum fortæller, at den er Verdensmålsskole og dermed i front med bæredygtig drift og undervisning og fokus på FN's verdensmål.

Det er der ikke noget mærkeligt i, fortæller uddannelseschef Peder Overgaard Pedersen:

Vi har stort fokus på det internationale, og i de internationale klasser på handelsgymnasiet har vi forløb, hvor vi underviser på engelsk i de merkantile fag som Afsætning, Virksomhedsøkonomi og International Økonomi. Vi leverer til universiteter og virksomheder, og det ligger i tiden, at uddannelser og virksomheder skal forholde sig til bæredygtighed.

I Aalborg har de været Verdensmålsskole siden 2019, og det gælder hele skolen og alle uddannelser både handelsgymnasium, erhvervsuddannelser og efteruddannelser.

Bæredygtighed er en del af nogle af HHX-fagenes læreplaner, herunder i Virksomhedsøkonomi, og ellers arbejder lærerne med at indarbejde det i deres daglige undervisning, hvor det er relevant.

En af dem, der arbejder målbevidst med at få bæredygtighed ind i den konkrete undervisning, er Sofie Dahl Nordlund, der underviser i Engelsk på A-niveau på handelsgymnasiet.

En nem introduktion i 1. G er at give hver elev et kort med et verdensmål og give dem 20 minutter til at lave en kort præsentation af det for klassen.

I 3. G har opgaven været noget sværere. Her har eleverne trukket et verdensmål, som de så har skullet forberede en tale om og forestille sig at holde den for til eksempel Donald Trump. Opgaven var at overbevise ham om, at hvis han blev genvalgt som præsident, skulle verdensmålet være hans vigtigste opgave.

Eleverne syntes, det var spændende. De lærer både noget om bæredygtighed, om at argumentere og modargumentere og at holde en mundtlig fremstilling, siger Sofie Dahl Nordlund.

I faget Engelsk skal eleverne lære om Storbritannien, USA og et tredje, engelsktalende land. De har arbejdet med emner som social ulighed og Black Lives Matter, og i et forløb om Ghana har de fået udfordret deres opfattelse af Afrika, så de får en forståelse af, at det ikke bare er et kontinent med fattigdom, men forskellige lande – nogle af dem med store middelklasser – og med muligheder for en dansk virksomhed.

- *De kan f.eks. få opgaven, at "vores virksomhed skal ind på markedet i Ghana. Undersøg relevante forhold, f.eks. hvor mange mobiltelefoner, de har, og præsenter for chefen, om det kunne være et muligt marked for os," siger*

Sofie Dahl Nordlund og tilføjer:

Det er med til at udvikle nogle af de aspekter, der gør dem til gode verdensborgere, nemlig at de bliver konfronteret med deres fordomme og dermed bliver mere åbne over for andre kulturer. De finder forhåbentlig ud af, at der er en del mennesker i andre lande, som ligner dem selv mere, end de nok troede. Og de lærer at nuancere deres opfattelse af andre mennesker og lande ved at arbejde med flere forskellige vinkler i undervisningen

Hun oplever, at undervisningen sagtens kan rumme arbejdet med bæredygtighed sammen med de krav og traditioner, der allerede er i faget. I arbejdet med verdensmålene arbejder eleverne både med kundskaber i engelsk og den almene dannelse, som begge er krav i undervisningen.

En anden måde at arbejde med bæredygtighed er at fokusere på, hvordan virksomheder brander sig på deres bæredygtighed. I engelskfaget kan man for eksempel analysere annoncer og reklamer med budskaber om bæredygtige produkter.

Endnu har hun ikke lavet et konkret forløb om verdensmålene, men i stedet for er de kommet med som supplement til de forløb, der allerede er i spil. Desuden har hun lavet en samling eksempler på og forslag til, hvordan bæredygtighed og verdensmål kan inddrages i de humanistiske fag, som hun har brugt både i undervisningen og som et oplæg til skolens undervisere.

MR: Bæredygtighed og motivation

På en Verdensmålsskole skal det bæredygtige ind i alle revner og sprækker af hverdagen, men, som Peder Overgaard Pedersen siger:

Man skal passe på ikke at stopfodre eleverne med bæredygtighed, da vores elever både i grundskolen og i nyhederne samt alle mulige andre steder tæppebombers med emnet. Vi har også mange iværksætter-typer. Det vigtigste for dem er at blive selvstændige og etablere deres egen virksomhed og ikke i første omgang at redde verden. Bæredygtighed er så blevet en vigtig del af det at have en virksomhed, hvilket nødvendiggør et øget fokus på dette.

Han fortæller, at Aalborg Handelsskole har fået flere og flere elever, som faktisk interesserer sig meget for FN's verdensmål og bæredygtighed; det kan være ud fra en egeninteresse eller en mere bred interesse for at "redde verden."

Vi arbejder meget med "Hvad kan jeg gøre selv". Håndgribelige ting, der er tæt på eleverne. Vi har haft godt held med en Røde Kors indsamlingsuge. Det – at hjælpe andre - kan eleverne forholde sig til. Det skal være praktisk og til at gå til, siger han.

Virksomhedsøkonomi er et HHX-fag, som allerede i mange år har indeholdt temaer som globalisering og virksomheders sociale ansvar, men som nu også omfatter bæredygtighed. Morten Skou, som underviser i faget, peger på, at "langt hen ad vejen er det de store virksomheder, der driver den grønne omstilling, og der er næsten ikke den virksomhed, der ikke har bæredygtighed med på en eller anden måde. Morten Skou oplever, at langt de fleste elever synes, undervisningen er blevet mere spændende. Han arbejder meget med at inddrage konkrete eksempler, f.eks. en køkkenfabrikant, der laver bæredygtige køkkener som et af sine produkter. Det kan også være et mere bredt tema som cirkulær økonomi, og for at gøre det konkret tog Morten Skou en klasse på en rundtur med Aalborg Renovation til virksomheder, der arbejder med cirkulær økonomi.

Emnerne kan også være mere globale: multinationale virksomheders brug af børnearbejde i Afrika eller Asien, eller H&M's afbrænding af tøj, der ikke kunne sælges.

Vi bruger alt, hvad vi kan finde af konkrete eksempler. Jeg tror, langt de fleste elever synes, faget bliver mere spændende. Det er noget, de kan have en holdning til, siger Morten Skou.

Han nævner, at eleverne også får indsigt i, at tingene ikke er sort-hvide. Virksomheder skal både tjene penge til ejerne, udvise social ansvarlighed og være bæredygtige, så de har tre bundlinjer at forholde sig til.

Også faget Finansiering, som er et valghold på HHX, arbejder med bæredygtighed set i forhold til det ansvar, virksomheder har, hvor det kan være en fordel for dem at agere bæredygtigt. Endnu er undervisningen i bæredygtighed i sin vorden, men for Morten Skou "er det jo kanonspændende på denne måde. Det bliver mere og mere vedkommende og konkret." Desuden bidrager kombinationen af det rent faglige og det bæredygtige til at give eleverne den almene dannelse, som også er en af erhvervs-gymnasiernes opgaver.

Det almindelige aspekt er eksempelvis også centralt i et tværfagligt forløb om bæredygtighed i 2. G, hvor faget Dansk er kombineret med et studieretningsfag.

Sidst, men ikke mindst, fortæller Peder Overgaard Pedersen, er Aalborg Handelsskole netop gået sammen med andre, nordjyske erhvervsskoler - som ikke er Verdensmålsskoler - i et nyt projekt med arbejdstitlen "Udvikling af verdensmål i undervisningen på tværs af skoler og uddannelsesretning." Jo, bæredygtighed er kommet for at blive på Aalborg Handelsskole.